

KASBIY STANDART

Temir yo'l harakatlanuvchi tarkibiga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash bo'yicha chilangar

(kasbiy standart nomlanishi)

Ro'yxatga
olish raqami

Kasbiy faoliyat turining asosiy maqsadi:

Vagonlar, konteynerlar, konditsionerlash qurilmalari, sovutish mashinalari va dizel dvigatellarini tekshirish va ta'mirlashning texnologik jarayoniga texnik xizmat ko'rsatish, elektrchilangari

I BO'LIM UMUMIY MA'LUMOTLAR

Temir yo'l transportining harakatlanuvchi tarkibiga texnik xizmat ko'rsatish, ta'mirlash va sinovdan o'tkazish

(kasbiy faoliyat turining nomlanishi)

Kasb standartida foydalaniladigan asosiy tushunchalar:

Deskriptor kod - O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiy faoliyat turlari umumdavlat klassifikatorida ko'rsatilgan iqtisodiy faoliyat turlari va Mashg'ulotlarning Xalqaro Standart Klassifikatorida ko'rsatilgan kasbiy mashg'ulotlar bo'yicha Kambag'allikni qisqartirish va bandlik vazirligi tomonidan tasdiqlanadigan kasbiy faoliyat turi deskriptori bo'yicha kod;

Ish joylarining funksional tahlili - kasbiy faoliyat turining vazifalari xaritasida kasb (lavozim)ning mehnat faoliyatini mehnat funksiyalari va natijalari orqali tavsiflash.

Kasbiy faoliyat turi - O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiy faoliyat turlari umumdavlat klassifikatorida (2-tahriri) ko'rsatilgan faoliyat turlari;

Malaka darajasi - Milliy malaka ramkasida belgilangan raqamlar;

IFUT - O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiy faoliyat turlari umumdavlat klassifikatori (2-tahriri).

Kasbiy faoliyat turi deskriptori bo'yicha kodi	H 01.045
--	----------

Kasb standarti rekvizitlari:

kasb standarti qo'llaniladigan soha	Temir yo'l transporti
IFUTga muvofiq iqtisodiy faoliyat turi kodi va nomlanishi	33.17.1 – Temir yo'l lokomotivlari va harakat tarkibini, shu jumladan tramvay, metro vagonlari va trolleybuslarni ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish
kasb (lavozim)ning MXSK bo'yicha kodi va guruh nomi	7231 – Uskunalar chilangar mexaniklari, montajchilar va ta'mirlash ustalari
Xizmatchilarning asosiy lavozimlari va ishchilar kasblarining klassifikatori bo'yicha kodi	
kasb standarti tasdiqlangan hujjat raqami va sanasi	
amal qilish muddati	2029-yil
versiyasi	

II BO'LIM KASB STANDARTI MEHNAT VAZIFALARINING TASNIFI (kasbiy faoliyat turining vazifalari xaritasi)

Umumlashtirilgan	Mehnat funksiyalari
------------------	---------------------

mehnat vazifalari				
Belgi	Ish joylarining funksional tahlili asosida nomlanishi	Milliy malaka ramkasi bo'yicha malaka darajasi	Nomlanishi	Kodi <i>(umumlashtirilgan mehnat vazifadagi bosh harflar, tartib raqami va malaka darajasi)</i>
A	Harakatlanuvchi tarkib va konteynerlarni ekspluatatsiya qilish, ularga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash ishlarini tashkil etish va bajarish	4	Harakat tarkibiga texnik xizmat ko'rsatish va texnologik uskunalarni ekspluatatsiyaga tayyorlash	A/01.4
			Ishchilarning bir yoki bir nechta kasblari bo'yicha ishlarni bajarish	A/02.4
			Texnologik uskunalariga texnik xizmat ko'rsatish va vagonlarning qism va detallarini diagnostikasi	A/03.4
B	Temir yo'llarning harakatlanuvchi tarkibining elektr jihozlarini ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish ishlarini tashkil etish va bajarish	4	Temir yo'llarning harakatlanuvchi tarkibini ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish uchun elektr jihozlarini tayyorlash	B/01.4
			Vagonlarni ta'mirlash uchun ajratishga tayyorlash	B/02.4
			Temir yo'llarning harakatlanuvchi tarkibini ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatishning texnologik jarayonini o'tkazish	B/03.4
			Temir yo'llarning harakatlanuvchi tarkibini ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish jarayonining bir qismi sifatida smenani qabul qilish va o'tkazish	B/04.4
			Temir yo'llarning harakatlanuvchi tarkibini ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish jarayonida texnologik uskunalarining ishlashini nazorat qilish	B/05.4
C	Havoni konditsionerlash qurilmalari, sovutish mashinalari va harakatlanuvchi tarkibning dizel dvigatellarini ta'mirlash va montaji uchun elektr chilangar ishlarini tashkil etish va bajarish	4	Texnologik jarayonni ishga tushirish va ishga tushirishga tayyorgarlik ishlarini bajarish, temir yo'llarning harakatlanuvchi tarkibining konditsioner agregatlari, sovutgich mashinalari va dizel dvigatellarini ta'mirlash va o'rnatish bo'yicha elektr chilangar islarini bajarish	C/01.4
			Elektr ishlarining texnologik jarayonini o'tkazish va texnologik jihozlarning	C/02.4

			ishlashini nazorat qilish	
			Temir yo'llarning harakatlanuvchi tarkibini ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajaruvchi elektr chilangar texnologik jarayoni doirasida smenani qabul qilish va o'tkazish	C/03.4
			Elektr chilangar ishlarining texnologik jarayonini favqulodda to'xtatish	C/04.4
D	Harakatlanuvchi tarkibni montaj va sinovdan o'tkazish bo'yicha elektr chilangar ishlarini tashkil etish va amalga oshirish	4	Elektr chilangar ishlarining texnologik jarayonini o'tkazish, texnologik uskunalarning ishlashini kuzatish	D/01.4
			Chilangar ishlarining texnologik jarayonining bir qismi sifatida smenani qabul qilish va topshirish	D/02.4
			Harakatlanuvchi tarkibini o'rnatish va sinovdan o'tkazish jarayonida texnologik uskunalarning ishlashini nazorat qilish	D/03.4
			Texnologik jarayonni favqulodda to'xtatish	D/04.4

III BO'LIM
ISH JOYINING FUNKSIONAL TAHLILI NATIJALARI
"A"- belgili umumlashtirilgan mehnat vazifa tavsifi:

Nomlanishi	Harakatlanuvchi tarkib va konteynerlarni ekspluatatsiya qilish, ularga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash ishlarini tashkil etish va bajarish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H 01.045
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mos lavozimlar (ishchi kasblar) nomlanishi	Ko'zdan kechiruvchi ta'mirlovchi, chilangar, elektr chilangar
Talab etiladigan ta'lim va kasbiy tayyorgarlik darajasi	Boshlang'ich kasb-hunar ta'limi (o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi). Kasbiy tayyorgarlik (bir yilgacha bo'lgan kasb-hunar ta'limi dasturlari bo'yicha o'quv tashkiloti bazasidagi kurslar yoki korxonada o'qitish) va umumiy o'rta ma'lumotdan past bo'lmagan ta'lim tajribasi.
Kasbiy tajriba va ish stajiga qo'yiladigan talablar	-
Layoqatiga qo'yilgan talablar (mehnat qilish huquqi, yoshi, sog'ligi va boshqa)	Ishga 18 yoshga to'lganlar qabul qilinadi. Qonun hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy

	dastlabki (ishga kirishda) va davriy tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan), shuningdek, navbatdan tashqari tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan) o'tish. Ishchi kasbi sertifikatini
Mehnat sifati va shart-sharoitlariga doir talablar	Uskunalarining barqaror ishini ta'minlash uchun ish o'rinlari attestatsiyasi xulosasi bo'yicha shart-sharoitlar yaratish.
Vakolatlar ko'lami, mas'uliyat va mustaqilligi bo'yicha talablar	Vagon va boshqa harakat tarkibiga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash ishlarini mehnat muhofazasi va elektr xavfsizligi qoidalariga amal qilgan holda bajarish.
Faoliyatni amalga oshirishga ruxsat berish uchun maxsus talablar	18 yoshga to'lgan shaxslarga ishga ruxsat beriladi. O'zbekiston Respublikasining qonun hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy dastlabki (ishga qabul qilinganda) va davriy tibbiy ko'riklardan (ko'rikdan), shuningdek navbatdan tashqari tibbiy ko'riklardan (ko'rikdan) o'tish. Mehnatni muhofaza qilish talablari, mehnatni muhofaza qilish bo'yicha yo'riqnomalar, ish joylarida amaliyot o'tash va mustaqil ishlarga ruxsat olish bo'yicha bilim va sinovlardan o'tish. O'qishdan o'tish va sanoat xavfsizligi talablari bo'yicha bilimlarni tekshirish. Tegishli dastur bo'yicha yong'in xavfsizligi talablari va yong'in-texnik minimal talablari bo'yicha bilim va sinovlardan o'tish.
Kasbiy faoliyatni amalga oshirishda foydalaniladigan mehnat vositalari	Vagon va boshqa harakat tarkibiga texnik xizmat ko'rsatish hamda ularni ta'mirlash bo'yicha maxsus asbob-uskunalar, harakat tarkibi ehtiyot qismlarini qayta tiklash uchun maxsus jihozlar. Maxsus himoya vositalari.

Qo'shimcha tavsiflar:

Kasb standartini ishlab chiqishga asos bo'lgan hujjatning nomlanishi	Tegishli kodi yoki raqami	Kasb (lavozim) nomlanishi
XALIKK-2020	3112	Havoni me'yoriga keltirish, shamollatish, pnevmotransport va aspiratsiya tizimlarining detallari va uzellarini tayyorlash bo'yicha chilangar
	7127	Sovutish surilmalarini ta'mirlash buyicha chilangar
	7231	Harakatlanuvchi sostav va konteynerlarga (turi bo'yicha) texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha chilangar
	7231	Temir yo'l vagonlarini ta'mirlash bo'yicha elektromexanik

A/01.4 - kodli mehnat funksiyalari tavsifi:

Nomlanishi	Harakat tarkibiga texnik xizmat ko'rsatish va texnologik uskunalarini ekspluatatsiyaga
-------------------	--

	tayyorlash
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H 01.045
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mehnat harakatlari	<p>Uskunani ishga tayyorlash uchun smena nazoratchisidan topshiriq olish</p> <p>Ish ko'rsatmalariga muvofiq texnologik uskunalarni ishga tayyorlash bo'yicha operatsiyalarni bajarish</p> <p>Ishlayotgan va zahiradagi uskunalari, aloqa vositalari, asbob-uskunalarining ish qobiliyatini va tayyorligini tekshirish</p> <p>Texnologik uskunalarining yaroqliligi va xizmatga yaroqliligini, kollektiv himoya vositalarining mavjudligi va xizmatga yaroqliligini, uskunani yoqishning texnologik sxemasini tekshirish</p> <p>Navbatchi bilan birgalikda bajaruvchi mexanizmlarning ishlashini, elektr jihozlarining yaxlitligini va uning topraklanmasini tekshirish</p> <p>Ishlab chiqarish jarayonini ta'minlash uchun xom ashyo va materiallarning mavjudligi</p> <p>Shaxsiy himoya vositalari va yong'inga qarshi uskunalar, sanoat aloqalari, signalizatorlarning mavjudligi va xizmat ko'rsatishga yaroqliligini tekshirish</p> <p>Aniqlangan nosozliklar haqida smena rahbariga xabar berish</p> <p>Texnologik hujjatlarni yuritish</p>
Zarur mahorat va ko'nikmalar	<p>Ishlayotgan va zahiradagi uskunalari, quvurlar, asboblari, ventilyatsiya ishini tekshirish</p> <p>Ish joyidagi ko'rsatmalar talablariga muvofiq texnologik uskunalar tayyorlash bo'yicha alohida ishlarni bajarish</p> <p>Ishlarni tashkil etish uchun texnologik hujjatlarni yuritish</p> <p>Shaxsiy himoya vositalaridan, himoya vositalaridan foydalaning</p>
Zarur bilimlar	<p>Ishchi yo'riqnomasiga talablar</p> <p>Ish joyiga texnologik sxemalari</p> <p>Texnologik uskunalarining qurilmasi, ishlash prinsipi va texnik tavsifi</p> <p>Ishlaydigan va zahira uskunalari, quvurlar, vanalar, ventilyatsiya va asboblarning ishlashini tekshirish qoidalari</p> <p>O'rnatish va alohida bo'linmalar va qismlarni tayyorlash tartibi</p> <p>Texnologik hujjatlarni yuritish tartibi</p> <p>Korxonada ishlash bilan bog'liq boshqa ko'rsatmalar va me'yoriy-texnik hujjatlarning talablari</p> <p>Shaxsiy himoya vositalarini, himoya vositalarini</p>

	ishlatish qoidalari
Boshqa tavsiflar	-

A/02.4 - kodli mehnat funksiyalari tavsifi:

Nomlanishi	Vagon parklarida vagonlarga xizmat ko'rsatish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H 01.045
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mehnat harakatlari	<p>Smenani qabul qilish (o'tkazish) uchun smena boshlig'idan ruxsat olish</p> <p>Ish joyida smenani o'tkazishni qabul qilish jurnalidagi imzoga qarshi smenani qabul qilishni (o'tkazishni) tasdiqlash</p> <p>Texnologik asbob-uskunalar, aloqa vositalari, asbob-uskunalar va avtomatlashtirishning holati, texnologik jarayonning borishi to'g'risida smenadan og'zaki va texnologik hujjatlardan ma'lumotlarni qabul qilish va uzatish</p> <p>Kollektiv himoya vositalarining, birlamchi yong'inga qarshi vositalarning holatini tekshirish</p> <p>Elektr jihozlari, asbob-uskunalar va avtomatlashtirishning holatini tekshirish</p> <p>Uskunalar va aloqa vositalarining sog'lig'ini tekshirish</p> <p>Smenani topshirishdan oldin ish joyini tayyorlash, ish joyini tozalash</p> <p>Texnologik jarayonning individual bosqichlari va operatsiyalari majmuasini ta'minlash doirasida smenalarni qabul qilish va o'tkazish uchun texnologik hujjatlarni yuritish</p>
Zarur mahorat va ko'nikmalar	<p>Shaxsiy himoya vositalaridan, birlamchi yong'inga qarshi vositalardan foydalanish</p> <p>Texnologik jihozlar va kommunikatsiyalarning holatini kuzatib borish</p> <p>Xavfsizlik xodimlarining sog'lig'ini kuzatib borish</p> <p>Bino va inshootlarning holatini, ta'minot va egzoz ventilyatsiyasini vizual baholash</p> <p>Elektr jihozlari, asbob-uskunalar va avtomatlashtirishning holatini kuzatib borish</p> <p>Ish joyini smenani topshirishga tayyorlash</p>
Zarur bilimlar	<p>Smenani qabul qilish va o'tkazish tartibi</p> <p>Ichki mehnat qoidalari</p> <p>Flotatsiyaning texnologik jarayonini o'tkazish tartibi</p> <p>Texnologik asbob-uskunalar, aloqa vositalari, asbob-uskunalar va avtomatlashtirishning qurilmasi va ishlash tamoyillari</p> <p>Ishlatilgan xom ashyo, materiallar, yarim tayyor mahsulotlar va tayyor mahsulotning fizik-kimyoviy xossalari</p> <p>Texnologik sxemalar, jihozlar sxemasi</p> <p>Ish joyi uchun normativ-texnik hujjatlar</p>

Boshqa tavsiflar	-
-------------------------	---

A/03.4 - kodli mehnat funksiyalari tavsifi:

Nomlanishi	Texnologik uskunalarga texnik xizmat ko'rsatish va vagonlarning qism va detallarining diagnostikasi
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H 01.045
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mehnat harakatlari	<p>Yuqori malakali elektromontyor rahbarligida texnologik asbob-uskunalarni ketma-ket ishga tushirish</p> <p>Yuqori malakali elektromontyor rahbarligida berilgan sxema bo'yicha ishga tayyorlash jarayonini o'tkazish</p> <p>O'rnatish va alohida detal va qismlarni tayyorlash tartibi</p> <p>Texnologik jarayonni o'tkazish bo'yicha nazorat-o'lchov vositalarining ko'rsatkichlari to'g'risidagi ma'lumotlarni texnologik hujjatlarga kiritish</p> <p>Asboblarning ko'rsatkichlari va tahlil natijalari bo'yicha jarayonning texnologik parametrlarini nazorat qilish va tartibga solish</p>
Zarur mahorat va ko'nikmalar	<p>Ish joyidagi ko'rsatmalarga muvofiq texnologik uskunani ishga tushirish</p> <p>Uskunalar va kommunikatsiyalarga texnik xizmat ko'rsatish</p> <p>Xizmat ko'rsatilayotgan uskunani ta'mirlashga tayyorlash</p> <p>Texnologik jihozlarning ishlashidagi nosozliklarni aniqlash</p> <p>Shaxsiy himoya vositalarini qo'llash</p> <p>Jabrlanganlarga birinchi yordam ko'rsatish</p> <p>Texnologik uskunalarga xizmat ko'rsatishda xavfsiz amaliyot va ish usullarini qo'llash</p>
Zarur bilimlar	<p>Texnologik uskunalarni ishga tushirish va flotatsiya jarayonini o'tkazish qoidalari va ketma-ketligi</p> <p>Ish joyi uchun texnologik sxemalar</p> <p>Qurilma, asosiy va yordamchi uskunaning ishlash printsiplari</p> <p>Bajarilgan ishlar uchun xom ashyo va materiallar sarfi normalari</p> <p>Ish sifatiga qo'yiladigan talablar</p> <p>Ishning xavfsiz va sanitariya-gigiyena usullari, ish joyida xavfsizlik va mehnatni muhofaza qilish qoidalari</p> <p>Ishlab chiqarish ko'rsatmalari va ichki mehnat qoidalari</p> <p>Jabrlanganlarga birinchi yordam ko'rsatish qoidalari</p> <p>Texnologik rejim me'yorlaridan chetga chiqish</p>

	sabablarini oldini olish va bartaraf etish qoidalari
	Texnologik uskunalarni ishga tushirish va flotatsiya jarayonini o'tkazish qoidalari va ketma-ketligi
	Ish joyi uchun texnologik sxemalar
	Qurilma, asosiy va yordamchi uskunaning ishlash prinsipi
Boshqa tavsiflar	-

“B”- belgili umumlashtirilgan mehnat vazifa tavsifi:

Nomlanishi	Temir yo'llarning harakatlanuvchi tarkibining elektr jihozlarini ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni tashkil etish va bajarish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H 01.045
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mos lavozimlar (ishchi kasblar) nomlanishi	Ko'zdan kechiruvchi ta'mirlovchi Chilangar, elektr chilangar
Talab etiladigan ta'lim va kasbiy tayyorgarlik darajasi	11 yillik uzluksiz umumiy o'rta ta'lim tsikli negizida kasb-hunar texnikumi, kollej yoki akademik litsey
Kasbiy tajriba va ish stajiga qo'yiladigan talablar	3 va undan yuqori toifadagi apparatchilar uchun quyi (oldingi) toifadagi chilangar lavozimida kamida 6 oy ish tajribasi
Layoqatiga qo'yilgan talablar (mehnat qilish huquqi, yoshi, sog'ligi va boshqa)	Ishga 18 yoshga to'lganlar qabul qilinadi. Qonun hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy dastlabki (ishga kirishda) va davriy tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan), shuningdek, navbatdan tashqari tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan) o'tish. Ishchi kasbi sertifikatini
Mehnat sifati va shart-sharoitlariga doir talablar	Uskunalarining barqaror ishini ta'minlash uchun ish o'rinlari attestatsiyasi xulosasi bo'yicha shart-sharoitlar yaratish.
Vakolatlar ko'lami, mas'uliyat va mustaqilligi bo'yicha talablar	Vagon va boshqa harakat tarkibiga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash ishlarini mehnat muhofazasi va elektr xavfsizligi qoidalariga amal qilgan holda bajarish.
Faoliyatni amalga oshirishga ruxsat berish uchun maxsus talablar	18 yoshga to'lgan shaxslarga ishga ruxsat beriladi. O'zbekiston Respublikasining qonun hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy dastlabki (ishga qabul qilinganda) va davriy tibbiy ko'riklardan (ko'rikdan), shuningdek navbatdan tashqari tibbiy ko'riklardan (ko'rikdan) o'tish. Mehnatni muhofaza qilish talablari, mehnatni muhofaza qilish bo'yicha yo'riqnomalar, ish joylarida amaliyot o'tash va mustaqil ishlarga ruxsat olish bo'yicha bilim va sinovlardan o'tish. O'qishdan o'tish va sanoat xavfsizligi talablari bo'yicha bilimlarni tekshirish. Tegishli dastur bo'yicha yong'in xavfsizligi

	talablari va yong'in-texnik minimal talablari bo'yicha bilim va sinovlardan o'tish.
Kasbiy faoliyatni amalga oshirishda foydalaniladigan mehnat vositalari	Vagon va boshqa harakat tarkibiga texnik xizmat ko'rsatish hamda ularni ta'mirlash bo'yicha maxsus asbob-uskunalar, harakat tarkibi ehtiyot qismlarini qayta tiklash uchun maxsus jihozlar. Maxsus himoya vositalari.

Qo'shimcha tavsiflar:

Kasb standartini ishlab chiqishga asos bo'lgan hujjatning nomlanishi	Tegishli kodi yoki raqami	Kasb (lavozim) nomlanishi
XALIKK-2020	3112	Havoni me'yoriga keltirish, shamollatish, pnevmotransport va aspiratsiya tizimlarining detallari va uzellarini tayyorlash bo'yicha chilangar
	7127	Sovutish surilmalarini ta'mirlash buyicha chilangar
	7231	Harakatlanuvchi sostav va konteynerlarga (turi bo'yicha) texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha chilangar
	7231	Temir yo'l vagonlarini ta'mirlash bo'yicha elektromexanik

B/01.4 - kodli mehnat funksiyalari tavsifi:

Nomlanishi	Temir yo'l harakatlanuvchi tarkibini ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish uchun elektr jihozlari tayyorlash
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H 01.045
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mehnat harakatlari	<p>Smenaning boshlig'idan uskunani ishga tushirishga tayyorlash topshirig'ini olish</p> <p>Ish ko'rsatmalariga muvofiq texnologik asbob-uskunalarini ishlashga tayyorlash bo'yicha operatsiyalarni bajarish</p> <p>Temir yo'llarning harakatlanuvchi tarkibi, ekspluatatsiya va aloqa vositalari, asboblarni ta'mirlash va ta'mirlashga tayyorligini va ishlashini tekshirish</p> <p>Texnologik asbob-uskunalarining ishlashga yaroqliligi va ishlashini, kollektiv himoya vositalarining mavjudligi va yaroqliligini, uskunani yoqishning texnologik sxemasini tekshirish</p> <p>Navbatchi xodimlar bilan birgalikda aktuatorlarning ishlashini, elektr jihozlarning yaxlitligini va uning yerga ulanishini tekshirish</p> <p>Shaxsiy himoya vositalari va yong'inga qarshi uskunalar, sanoat aloqalari, signalizatsiya vositalarining mavjudligi va yaroqliligini</p>

	tekshirish
	Aniqlangan nosozliklar haqida smena boshlig'ini xabardor qilish
	Texnologik hujjatlarni yuritish
Zarur mahorat va ko'nikmalar	Temir yo'llarning harakat tarkibini ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish, asbob-uskunalar, ventilyatsiya uchun ishlaydigan va kutish uskunalarining ishlashini tekshirish
	Ish joyidagi ko'rsatmalar talablariga rioya qilgan holda texnologik asbob-uskunalarni texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlashga tayyorlash bo'yicha individual ishlarni bajarish
	Harakat tarkibini tekshirish va ta'mirlash vaqtida ish jarayoni bo'yicha texnologik hujjatlarni yuritish
Zarur bilimlar	Ish ko'rsatmalariga qo'yiladigan talablar
	Ish joyi uchun texnologik sxemalar
	Harakatlanuvchi tarkib va texnologik jihozlarning qurilmasi, ishlash prinsipi va texnik tavsifi
	Texnologik hujjatlarni yuritish tartibi
	Korxonada ishlash bilan bog'liq boshqa ko'rsatmalar va normativ-texnik hujjatlarga qo'yiladigan talablar
	Shaxsiy himoya vositalaridan, himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
Boshqa tavsiflar	-

B/02.4 - kodli mehnat funksiyalari tavsifi:

Nomlanishi	Vagonlarni ta'mirlash uchun ajratishga tayyorlash
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H 01.045
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mehnat harakatlari	Vagonlarni ta'mirlash uchun poezddan ajratish zarurligi to'g'risida smena boshlig'iga habar berish
	Vagonlarni ta'mirlash miqdori haqida texnik xizmat ko'rsatish punktining operatorini habardor qilish
	Temir yo'l stansiyadagi navbatchiga va texnik xizmat ko'rsatish punkti operatoriga berilishi bilan poezddan ajratilgani uchun vagonlarning shikastlanishi to'g'risida bildirishnomalarni rasmiylashtirish
	Ta'mir talab vagonlarga aktlarni rasmiylashtirish
	Poezd ohirini belgilaydigan signal diskklarini olib tashlash
Zarur mahorat va ko'nikmalar	Poezdning ohirini ko'rsatuvchi signal diskklarini olib tashlashda temir yo'l stansiya yo'llari bo'ylab harakatlanish
	Maxsus aloqa vositalaridan foydalanish
	Avtomatlashtirilgan tizimlardan foydalanish:

	yo'lovchi poezdining xavfsizligi va aloqasini nazorat qilish, videokuzatuv va ro'yxatga olish, kirishni nazorat qilish va boshqarish, yo'lovchilarga chiqishini nazorat qilish
	Elektron hujjat aylanish tizimlarida yoki qog'ozsiz texnologiyalarda poezddan ajratish uchun vagonlarning noto'g'ri ishlashi to'g'risida bildirishnoma yuborishda elektron imzodan foydalaning
Zarur bilimlar	Harakatlanuvchi tarkibning agregatlari va qismlariga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlashning texnologik jarayoni
	Qurilma, asosiy va yordamchi uskunaning ishlash prinsipi, asbob-uskunalar
	Xizmat ko'rsatiladigan hududning sxemasi, uning kommunikatsiyalari
	Xom ashyo, ehtiyot qismlar va tayyor mahsulotlarga qo'yiladigan talablar
	Texnologik rejim va jarayonni boshqarish qoidalari
	Ish sifatiga qo'yiladigan talablar
	Ishlab chiqarish ko'rsatmalari va ichki mehnat qoidalari
	Elektron hujjat aylanish tizimlarida yoki qog'ozsiz texnologiyalarda poezddan ajratish uchun vagonlarning ishlamay qolishi to'g'risida bildirishnoma berishda elektron imzodan foydalanish tartibi
	Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
	Bajarilgan ishlarning sifatiga qo'yiladigan talablar
Mehnatni muhofaza qilish talablari, yong'in xavfsizligi ishlarni bajarish uchun zarur bo'lgan miqdorda	
Boshqa tavsiflar	-

B/03.4 - kodli mehnat funksiyalari tavsifi:

Nomlanishi	Temir yo'llarning harakatlanuvchi tarkibini ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatishning texnologik jarayonini o'tkazish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H 01.045
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mehnat harakatlari	Texnologik jihozlarni ketma-ket yoqish, elektrchining ish ko'rsatmalariga muvofiq harakatlarni bajarish
	Texnologik asbob-uskunalarining ishlashini nazorat qilish, shablonlar va boshqa vositalar yordamida avtomobillar birliklari va qismlarini tekshirish
	Qo'shimcha aralashmalaridan tozalash va vagonlar va ularning tarkibiy qismlarini yuvish

	Vagonlarga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlashning texnologik jarayonini o'tkazish
	Harakat tarkibini tekshirish va ta'mirlash jarayonida texnologik jihozlarning ishlashida aniqlangan barcha nosozliklar va og'ishlar to'g'risida smena boshlig'iga hisobot berish
	Texnologik jarayonni o'tkazish bo'yicha nazorat-o'lchov vositalarining ko'rsatkichlari to'g'risidagi ma'lumotlarni texnologik hujjatlarga kiritish
Zarur mahorat va ko'nikmalar	Ish joyidagi ko'rsatmalarga muvofiq texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash uchun texnologik uskunani ishga tushirish va to'xtatish
	Xom ashyo, ehtiyot qismlar bilan bir xil ta'minlanishini va xizmat ko'rsatilayotgan uskunaning yaxshi holatini nazorat qilish
	Harakatlanuvchi tarkib va boshqa jihozlarning butlovchi va qismlariga texnik xizmat ko'rsatish
	Texnologik jihozlarning ishlashidagi nosozliklarni aniqlash
	Ta'mirlash uchun uskunalar yetkazib berish
	Shaxsiy himoya vositalarini qo'llash
	Jabrlanganlarga birinchi yordam ko'rsatish
Zarur bilimlar	Harakatlanuvchi tarkibning agregatlari va qismlariga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlashning texnologik jarayoni
	Qurilma, asosiy va yordamchi uskunaning ishlash prinsipi, asbob-uskunalar
	Xizmat ko'rsatiladigan hududning sxemasi, uning kommunikatsiyalari
	Xom ashyo, ehtiyot qismlar va tayyor mahsulotlarga qo'yiladigan talablar
	Texnologik rejim va jarayonni boshqarish qoidalari
	Ish sifatiga qo'yiladigan talablar
	Ishlab chiqarish ko'rsatmalari va ichki mehnat qoidalari
	Amaldagi xomashyoning fizik-kimyoviy va texnologik xossalari, ular uchun texnik shartlar
	Qishda uskunani ishga tushirish, to'xtatish va ishlatish xususiyatlari
	Texnologik rejim normalaridan chetga chiqish sabablarini oldini olish va bartaraf etish qoidalari
	Nazorat qoidalari
	Ishning xavfsiz va sanitariya-gigiyena usullari, ish joyida xavfsizlik va mehnatni muhofaza qilish qoidalari
	Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
	Jabrlanganlarga birinchi yordam ko'rsatish qoidalari
Boshqa tavsiflar	-

B/04.4 - kodli mehnat funksiyalari tavsifi:

Nomlanishi	Temir yo'llarning harakatlanuvchi tarkibini ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatishning texnologik jarayonining bir qismi sifatida smenalarni qabul qilish va o'tkazish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H 01.045
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mehnat harakatlari	<p>Smenani qabul qilish (o'tkazish) uchun smena boshlig'idan ruxsat olish</p> <p>Ish joyida smenani o'tkazishni qabul qilish jurnalidagi imzoga qarshi smenani qabul qilishni (o'tkazishni) tasdiqlash</p> <p>Kollektiv himoya vositalarining, birlamchi yong'inga qarshi vositalarning holatini tekshirish</p> <p>Elektr jihozlari, asbob-uskunalar va avtomatlashtirishning holatini tekshirish</p> <p>Uskunalar va aloqa vositalarining sog'lig'ini tekshirish</p> <p>Smenani topshirishdan oldin ish joyini tayyorlash, ish joyini tozalash</p> <p>Texnologik jarayonning individual bosqichlari va operatsiyalari majmuasini ta'minlash doirasida smenalarni qabul qilish va o'tkazish uchun texnologik hujjatlarni yuritish</p>
Zarur mahorat va ko'nikmalar	<p>Shaxsiy himoya vositalaridan, birlamchi yong'inga qarshi vositalardan foydalanish</p> <p>Texnologik jihozlar va kommunikatsiyalarning holatini kuzatib borish</p> <p>Xavfsizlik xodimlarining sog'lig'ini kuzatib borish</p> <p>Elektr jihozlari, asbob-uskunalar va avtomatlashtirishning holatini kuzatib borish</p> <p>Ish joyini smenani topshirishga tayyorlash</p>
Zarur bilimlar	<p>Smenani qabul qilish va o'tkazish tartibi</p> <p>Ichki mehnat qoidalari</p> <p>Texnologik jarayonni o'tkazish tartibi</p> <p>Texnologik asbob-uskunalar, aloqa vositalari, asbob-uskunalar va avtomatlashtirishning qurilmasi va ishlash tamoyillari</p> <p>Texnologik sxemalar, jihozlar sxemasi</p> <p>Ish joyi uchun normativ-texnik hujjatlar</p>
Boshqa tavsiflar	-

B/05.4 - kodli mehnat funksiyalari tavsifi:

Nomlanishi	Temir yo'llarning harakatlanuvchi tarkibini ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish jarayonida texnologik uskunalarining ishlashini nazorat qilish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H 01.045
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mehnat harakatlari	Harakatlanuvchi tarkibga texnik xizmat

	ko'rsatish va ta'mirlash jarayonida jarayon parametrlarini nazorat qilish
	Harakatlanuvchi tarkibga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash jarayonida texnologik jihozlarning ishlashini nazorat qilish
	Texnologik parametrlarni nazorat-o'lchov vositalarining ko'rsatkichlari va yuqori darajadagi elektromontyor rahbarligida tahlil natijalari bo'yicha tartibga solish
	Uskunalar va kommunikatsiyalarga texnik xizmat ko'rsatish
	Ish joyi uchun texnik hujjatlarni yuritish
	Aniqlangan nosozliklar haqida smena rahbariyatini habardor qilish
	Kollektiv himoya vositalarining holatini tekshirish
Zarur mahorat va ko'nikmalar	Texnologik jarayonning parametrlarini asbobsozlik va avtomatlashtirishning o'qishlari bo'yicha baholash
	Jarayon parametrlarini sozlash
	O'chirish, nazorat qilish va xavfsizlik vanalaridan foydalanish
	Uskunalar va butlovchi qismlar va harakatlanuvchi tarkibning qismlari holatini baholash
	Uskunalariga texnik xizmat ko'rsatish operatsiyalarini bajarish
	Ishlaydigan uskunadan kutish rejimiga o'tishni amalga oshirish
Zarur bilimlar	Qurilma, ishlash prinsipi, harakatlanuvchi tarkibdagi tugunlar va qismlarga texnologik jihozlarning joylashishi
	Asboblarning va avtomatlashtirishning ishlash prinsipi va qurilmasi
	Uskunaning buzilishi belgilari
	Normativ hujjatlarni yuritish tartibi va qoidalari
	Xom ashyo, materiallar va energiya resurslarini sarflashning amaldagi normalari
	Ish joyi uchun normativ-texnik hujjatlar
Boshqa tavsiflar	-

“C”- belgili umumlashtirilgan mehnat vazifa tavsifi:

Nomlanishi	Havoni konditsionerlash qurilmalari, sovutish mashinalari va dizel dvigatellarini ta'mirlash va o'rnatish bo'yicha elektrchilangar ishlarini tashkil etish va bajarish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H 01.045
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mos lavozimlar (ishchi kasblar) nomlanishi	4-toifali elektrchilangar
Talab etiladigan ta'lim va kasbiy tayyorgarlik darajasi	11 yillik uzluksiz umumiy o'rta ta'lim tsikli negizida kasb-hunar texnikumi, kollej yoki

	akademik litsey
Kasbiy tajriba va ish stajiga qo'yiladigan talablar	3 va undan yuqori toifadagi apparatchilar uchun quyi (oldingi) toifadagi chilangar lavozimida kamida 6 oy ish tajribasi
Layoqatiga qo'yilgan talablar (mehnat qilish huquqi, yoshi, sog'ligi va boshqa)	Ishga 18 yoshga to'lganlar qabul qilinadi. Qonun hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy dastlabki (ishga kirishda) va davriy tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan), shuningdek, navbatdan tashqari tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan) o'tish. Ishchi kasbi sertifikatini
Mehnat sifati va shart-sharoitlariga doir talablar	Uskunalarining barqaror ishini ta'minlash uchun ish o'rinlari attestatsiyasi xulosasi bo'yicha shart-sharoitlar yaratish.
Vakolatlar ko'lami, mas'uliyat va mustaqilligi bo'yicha talablar	Vagon va boshqa harakat tarkibiga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash ishlarini mehnat muhofazasi va elektr xavfsizligi qoidalariga amal qilgan holda bajarish.
Faoliyatni amalga oshirishga ruxsat berish uchun maxsus talablar	18 yoshga to'lgan shaxslarga ishga ruxsat beriladi. O'zbekiston Respublikasining qonun hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy dastlabki (ishga qabul qilinganda) va davriy tibbiy ko'riklardan (ko'rikdan), shuningdek navbatdan tashqari tibbiy ko'riklardan (ko'rikdan) o'tish. Mehnatni muhofaza qilish talablari, mehnatni muhofaza qilish bo'yicha yo'riqnomalar, ish joylarida amaliyot o'tash va mustaqil ishlarga ruxsat olish bo'yicha bilim va sinovlardan o'tish. O'qishdan o'tish va sanoat xavfsizligi talablari bo'yicha bilimlarni tekshirish. Tegishli dastur bo'yicha yong'in xavfsizligi talablari va yong'in-texnik minimal talablari bo'yicha bilim va sinovlardan o'tish.
Kasbiy faoliyatni amalga oshirishda foydalaniladigan mehnat vositalari	Vagon va boshqa harakat tarkibiga texnik xizmat ko'rsatish hamda ularni ta'mirlash bo'yicha maxsus asbob-uskunalar, harakat tarkibi ehtiyot qismlarini qayta tiklash uchun maxsus jihozlar. Maxsus himoya vositalari.

Qo'shimcha tavsiflar:

Kasb standartini ishlab chiqishga asos bo'lgan hujjatning nomlanishi	Tegishli kodi yoki raqami	Kasb (lavozim) nomlanishi
XALIKK-2020	3112	Havoni me'yoriga keltirish, shamollatish, pnevmotransport va aspiratsiya tizimlarining detallari va uzellarini tayyorlash bo'yicha chilangar
	7127	Sovutish surilmalarini ta'mirlash buyicha chilangar

C/01.4 - kodli mehnat funksiyalari tavsifi:

Nomlanishi	Texnologik jarayonni ishga tushirish va ishga tushirishga tayyorgarlik ishlarini bajarish, temir
-------------------	--

	yo'llarning harakatlanuvchi tarkibining konditsioner agregatlari, sovutgich mashinalari va dizel dvigatellarini ta'mirlash va o'rnatish bo'yicha elektr chilangar ishlarini bajarish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H 01.045
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mehnat harakatlari	Uskunani ishga tayyorlash bo'yicha tayyorgarlik ishlarini bajarish uchun smena boshlig'idan topshiriqni olish
	Operatsion va zahira uskunalarini, harakatlanuvchi tarkib, kommunikatsiyalar, ta'minot va tortuv ventilyatsiyasi, asboblarning ishlashi tayyorligini tekshirish
	Qo'riqchilar, himoya to'praqlama, mahalliy yoritish, ish joyidagi ko'rsatmalar va ish joyining tozaligini tekshirish
	Shaxsiy himoya vositalari va yong'inga qarshi vositalarning mavjudligi va yaroqliligini tekshirish
	Vagonlarni ta'mirlash va tekshirish vaqtida asboblarning holatini tekshirish, nazorat qilish moslamalarini o'qish
	Texnologik jihozlarni ishga tayyorlash tugallanganligi to'g'risida smena boshlig'iga hisobot berish
	Ish joyida texnologik hujjatlarni yuritish
Zarur mahorat va ko'nikmalar	Ishlaydigan asbob-uskunalar, avtoulavlarning butlovchi qismlari va qismlari, asbob-uskunalar, ventilyatsiyaning ishlashini tekshirish
	Ish joyidagi ko'rsatmalar talablariga muvofiq texnologik asbob-uskunalarini ta'mirlash va tekshirishga tayyorlash bo'yicha ishlarni bajarish
	Texnologik jihozlarni yoqish
	Ish joyidagi barcha kerakli ma'lumotlarni texnologik hujjatlarga kiritish
Zarur bilimlar	Ish joyidagi ko'rsatmalar talablari
	Texnologik jihozlarning qurilmasi, ishlash prinsipi va texnik tavsiflari
	Ishga tushirish uchun individual flotatsiya mashinalarini tayyorlash, o'rnatish tartibi
	Uskunani yoqish, o'chirish, o'chirish tartibi
	Texnologik jihozlarni ishga tushirish va to'xtatish qoidalari va ketma-ketligi, uskunani zaxiraga qo'yish, ta'mirlashdan qabul qilish tartibi
Boshqa tavsiflar	-

C/02.4 - kodli mehnat funksiyalari tavsifi:	
Nomlanishi	Elektr chilangar ishlarining texnologik jarayonini o'tkazish va texnologik jihozlarning ishlashini nazorat qilish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+

Aslining deskriptor kodi	H 01.045
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mehnat harakatlari	<p>Elektr chilangar ishlarining texnologik jarayonini o'tkazish va berilgan sxema bo'yicha ishlarni nazorat qilish</p> <p>Belgilangan rejimni ta'minlash va texnologik jarayonni saqlash</p> <p>Avtomatik transmissiyalarda va harakatlanuvchi tarkibdagi pnevmatik tizimlarda siqilgan havo bosimini tartibga solish</p> <p>Yengil avtomobillarni ta'mirlash va ichki jihozlarini ta'mirlash vaqtida avtomatik qurilmalarning ishlashini nazorat qilish</p> <p>Harakatlanuvchi tarkibning agregatlari va qismlariga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash sifatini tizimli nazorat qilish</p> <p>Past malakali chilangarlarni muvofiqlashtirish</p>
Zarur mahorat va ko'nikmalar	<p>Texnologik uskunani ishga tushirish va to'xtatish, ish joyidagi ko'rsatmalarga muvofiq uskunani kutish holatiga qo'yish</p> <p>Yordamchi asbob-uskunalarni ishlatish va ularga xizmat ko'rsatish, ularning ishlashidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish, tozalash va moylash</p> <p>Normativ hujjatlarni saqlash</p> <p>Texnik chizmalarni o'qish: qismlar va yig'ish birliklarining eskizlarini yasash</p> <p>Uskunalar va asboblarga texnik xizmat ko'rsatish</p> <p>Poezdlar harakati xavfsizligini ta'minlagan holda temir yo'llarning harakatlanuvchi tarkibi qismlarini, agregatlarini, tizimlarini ta'mirlash</p> <p>Harakatlanuvchi tarkibning agregatlari va qismlarining konstruktiv xususiyatlarini aniqlash</p>
Zarur bilimlar	<p>Harakatlanuvchi tarkibning agregatlari va qismlarining konstruktiv xususiyatlari</p> <p>Harakatlanuvchi tarkib uskunasining texnik holatini normativ hujjatlar talablariga muvofiqligi</p> <p>Harakat tarkibiga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash tizimi</p> <p>Harakat tarkibini ta'mirlash, texnik xizmat ko'rsatish va ulardan foydalanishda foydalaniladigan texnik va texnologik hujjatlar</p> <p>Loyihaviy, texnologik hujjatlarning standartlar talablariga muvofiq tuzilishi va bajarilishi</p> <p>Temir yo'l transporti va uni boshqarish tizimi haqida umumiy ma'lumot</p> <p>Harakatlanuvchi tarkibning qismlari va agregatlarini ta'mirlashning tipik texnologik jarayonlari</p> <p>Diagnostika asboblari va o'lchash komplekslarining ishlash prinsipi va ishlash</p>

	qoidalar
Boshqa tavsiflar	-

C/03.4 - kodli mehnat funksiyalari tavsifi:

Nomlanishi	Temir yo'llarning harakatlanuvchi tarkibini ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajaruvchi elektr chilangar texnologik jarayoni doirasida smenani qabul qilish va o'tkazish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H 01.045
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mehnat harakatlari	<p>Smenani qabul qilish (o'tkazish) uchun smena boshlig'idan ruxsat olish</p> <p>Ish joyida smenani o'tkazishni qabul qilish jurnalidagi imzoga qarshi smenani qabul qilishni (o'tkazishni) tasdiqlash</p> <p>Ishchilarning bir yoki bir nechta kasblari, xodimlarning lavozimlari bo'yicha ishlarni bajarish</p> <p>Kollektiv himoya vositalarining, birlamchi yong'inga qarshi vositalarning holatini tekshirish</p> <p>Elektr jihozlari, asbob-uskunalar va avtomatlashtirishning holatini tekshirish</p> <p>Muammolarni hal qiling, xavflarni baholang va nostandart vaziyatlarda qaror qabul qilish</p>
Zarur mahorat va ko'nikmalar	<p>Shaxsiy himoya vositalaridan, birlamchi yong'inga qarshi vositalardan foydalanish</p> <p>Kasbiy faoliyatni yaxshilash uchun axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish</p> <p>Xavfsizlik xodimlarining sog'lig'ini kuzatib borish</p> <p>Kasbiy faoliyatda texnologiyalarni o'zgartirishga tayyor bo'lish</p> <p>Elektr jihozlari, asbob-uskunalar va avtomatlashtirishning holatini kuzatib borish</p> <p>Ish joyini smenani topshirishga tayyorlash</p>
Zarur bilimlar	<p>Diagnostika asboblari va o'lchash tizimlaridan foydalangan holda harakatlanuvchi tarkibning birliklari, agregatlari va tizimlarining holatini aniqlang, natijalarni tahlil qilish</p> <p>Ichki mehnat qoidalar</p> <p>Texnologik jarayonni o'tkazish tartibi</p> <p>Harakatlanuvchi tarkibning qismlarini buzilmaydigan sinovlar yordamida tekshiring, natijalarni tahlil qilish</p> <p>Ishchilarning bir yoki bir nechta kasblari, xodimlarning lavozimlari bo'yicha ishlarni bajarish</p> <p>Texnologik sxemalar, jihozlar sxemasi</p>
Boshqa tavsiflar	-

C/04.4 - kodli mehnat funksiyalari tavsifi:

Nomlanishi	Elektr ishlari uchun texnologik jarayonni favqulodda to'xtatish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H 01.045
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mehnat harakatlari	<p>Favqulodda vaziyat yuzaga kelganligi to'g'risida smena boshlig'iga habar bering, favqulodda vaziyatni bartaraf etish bo'yicha rahbarning ko'rsatmalariga rioya qilish</p> <p>Favqulodda vaziyatlarning shartlari va sabablarini aniqlash: texnologik rejimning buzilishi, elektr energiyasining uzilishi, uskunaning ishdan chiqishi va boshqalar</p> <p>Ish ko'rsatmalariga muvofiq texnologik asbob-uskunalar va texnologik jarayonni o'chirish</p> <p>Favqulodda to'xtash vaqtida jarayon parametrlarini kuzatish</p> <p>Navbatchi smenali xodimlar bilan jihozlarni ta'mirlash ishlariga tayyorlash</p> <p>Ta'mirlash ishlari tugagandan so'ng ish joyini tartibga solish</p> <p>Favqulodda vaziyatlarning oldini olish choralarini ko'rish</p> <p>Uskunaning ta'mirlashga tayyorligi to'g'risida smena boshlig'iga hisobot berish</p>
Zarur mahorat va ko'nikmalar	<p>Texnologik uskunalarni to'xtatish paytida ta'mirlashning texnologik jarayoni normalarini nazorat qilish va tartibga solish</p> <p>Ish ko'rsatmalariga muvofiq texnologik uskunalarni ketma-ket o'chirishni amalga oshirish</p> <p>Uskunani kichik ta'mirlashni amalga oshirish tartibi</p> <p>Favqulodda to'xtashni talab qiladigan vaziyatning sababini aniqlash va favqulodda vaziyat rivojlanishining oldini olish uchun o'z vaqtida choralar ko'rish</p> <p>Uskunaning ishlamay qolishi sabablarini aniqlash va bartaraf etish</p> <p>Poezdlar harakati xavfsizligini ta'minlagan holda temir yo'llarning harakatlanuvchi tarkibi qismlari, agregatlari, tizimlaridan foydalanish, ularga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash</p> <p>Ta'mirlash xodimlari tomonidan ta'mirlash ishlarini nazorat qilish</p> <p>Texnologik hujjatlarni saqlash</p> <p>Ta'mirlash ishlari tugagandan so'ng ish joyini tartibga keltirish</p> <p>Xavfsiz ish usullarini qo'llash</p> <p>Birlamchi himoya vositalaridan, yong'inga qarshi vositalardan foydalanish</p>
Zarur bilimlar	Harakat tarkibini ta'mirlash, texnik xizmat

	ko'rsatish va ulardan foydalanishda foydalaniladigan texnik va texnologik hujjatlar
	Ish ko'rsatmalariga muvofiq texnologik jihozlarni ketma-ket o'chirish qoidalari
	Uskunani kichik ta'mirlashni amalga oshirish tartibi
	Ko'rsatmalarga muvofiq favqulodda vaziyatni bartaraf etish tartibi
	Uskunaning ishlashidagi nosozliklar sabablarini aniqlash va bartaraf etish tartibi
	Navbatchi smenali xodimlar bilan jihozlarni ta'mirlash ishlariga tayyorlash tartibi
	Qishda uskunani ishga tushirish, to'xtatish va ishlatish tartibi
	Yong'in o'chirish moslamalari va yong'in signalizatsiyasining joylashuvi
	Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
	Signalizatsiya, blokirovkalash va favqulodda vaziyatlardan himoya qilish sxemalari
Boshqa tavsiflar	-

“D”- belgili umumlashtirilgan mehnat vazifa tavsifi:

Nomlanishi	Harakatlanuvchi tarkibni montaj va sinovdan o'tkazish bo'yicha elektr chilangar ishlarini tashkil etish va amalga oshirish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H 01.045
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mos lavozimlar (ishchi kasblar) nomlanishi	5-toifali elektromontyor
Talab etiladigan ta'lim va kasbiy tayyorgarlik darajasi	11 yillik uzluksiz umumiy o'rta ta'lim tsikli negizida kasb-hunar texnikumi, kollej yoki akademik litsey
Kasbiy tajriba va ish stajiga qo'yiladigan talablar	3 va undan yuqori toifadagi apparatchilar uchun quyi (oldingi) toifadagi chilangar lavozimida kamida 6 oy ish tajribasi
Layoqatiga qo'yilgan talablar (mehnat qilish huquqi, yoshi, sog'ligi va boshqa)	Ishga 18 yoshga to'lganlar qabul qilinadi. Qonun hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy dastlabki (ishga kirishda) va davriy tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan), shuningdek, navbatdan tashqari tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan) o'tish. Ishchi kasbi sertifikatini
Mehnat sifati va shart-sharoitlariga doir talablar	Uskunalarining barqaror ishini ta'minlash uchun ish o'rinlari attestatsiyasi xulosasi bo'yicha shart-sharoitlar yaratish.
Vakolatlar ko'lami, mas'uliyat va mustaqilligi bo'yicha talablar	Vagon va boshqa harakat tarkibiga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash ishlarini mehnat muhofazasi va elektr xavfsizligi qoidalari amal qilgan holda bajarish.
Faoliyatni amalga oshirishga ruxsat berish uchun maxsus talablar	18 yoshga to'lgan shaxslarga ishga ruxsat beriladi. O'zbekiston Respublikasining qonun

	<p>hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy dastlabki (ishga qabul qilinganda) va davriy tibbiy ko'riklardan (ko'rikdan), shuningdek navbatdan tashqari tibbiy ko'riklardan (ko'rikdan) o'tish.</p> <p>Mehnatni muhofaza qilish talablari, mehnatni muhofaza qilish bo'yicha yo'riqnomalar, ish joylarida amaliyot o'tash va mustaqil ishlarga ruxsat olish bo'yicha bilim va sinovlardan o'tish.</p> <p>O'qishdan o'tish va sanoat xavfsizligi talablari bo'yicha bilimlarni tekshirish.</p> <p>Tegishli dastur bo'yicha yong'in xavfsizligi talablari va yong'in-texnik minimal talablari bo'yicha bilim va sinovlardan o'tish.</p>
Kasbiy faoliyatni amalga oshirishda foydalaniladigan mehnat vositalari	Vagon va boshqa harakat tarkibiga texnik xizmat ko'rsatish hamda ularni ta'mirlash bo'yicha maxsus asbob-uskunalar, harakat tarkibi ehtiyot qismlarini qayta tiklash uchun maxsus jihozlar. Maxsus himoya vositalari.

Qo'shimcha tavsiflar:

Kasb standartini ishlab chiqishga asos bo'lgan hujjatning nomlanishi	Tegishli kodi yoki raqami	Kasb (lavozim) nomlanishi
XALIKK-2020	3112	Havoni me'yoriga keltirish, shamollatish, pnevmotransport va aspiratsiya tizimlarining detallari va uzellarini tayyorlash bo'yicha chilangar
	7127	Sovutish surilmalarini ta'mirlash buyicha chilangar

D/01.4 - kodli mehnat funksiyalari tavsifi:

Nomlanishi	Elektr ishlarining texnologik jarayonini o'tkazish, texnologik jihozlarning ishlashini nazorat qilish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H 01.045
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mehnat harakatlari	<p>Uskunani tayyorlash bo'yicha topshiriqni smena boshlig'idan olish</p> <p>Operatsion va zahira uskunalari, aloqa vositalari, ta'minot va tortuv ventilyatsiyasi, asboblarning ishlashi va tayyorligini tekshirish</p> <p>To'siqlar, himoya tuproq, mahalliy yoritish, ish joyida ko'rsatmalar mavjudligi va ish joyining tozaligini tekshirish</p> <p>Shaxsiy himoya vositalari va yong'inga qarshi vositalarning mavjudligi va xizmat ko'rsatishga yaroqliligini tekshirish</p> <p>Asboblarning holatini tekshirish, harakatlanuvchi tarkibga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash qurilmalaridagi asboblarning ko'rsatkichlari</p> <p>Texnologik jarayonni o'tkazish uchun texnologik</p>

	asbob-uskunalar holati va tayyorligini tekshirish
	Texnologik asbob-uskunalar texnologik jarayonga tayyorlash tugallanganligi to'g'risida smena boshlig'iga hisobot berish
	Ta'mirlashdan keyin uskunani ta'mirlash, tekshirish va o'rnatishning ketma-ket texnologik jarayoni
	Ish joyida texnologik hujjatlarni yuritish
Zarur mahorat va ko'nikmalar	Operatsion va zaxira uskunalar, aloqa, ta'minot va tortish ventilyatsiyasi, asboblarning ishlashi va tayyorligini tekshirish
	Ish joyidagi ko'rsatmalar talablariga muvofiq texnologik asbob-uskunalar ishga tushirishga tayyorlash bo'yicha ishlarni bajarish
	Texnologik jihozlarni yoqish
	Ish jarayoni bo'yicha barcha kerakli ma'lumotlarni texnologik hujjatlarga kiritish
	Shaxsiy himoya vositalaridan, himoya vositalaridan foydalanish
Zarur bilimlar	Ish joyidagi ko'rsatmalarga qo'yiladigan talablar
	Texnologik jihozlarning qurilmasi, ishlash prinsipi va texnik tavsiflari
	Ishlash va kutish uskunalar va asboblarini tekshirish qoidalari
	Texnologik jarayonga alohida qurilmalar va mashinalarni tayyorlash, o'rnatish tartibi
	Uskunani yoqish, o'chirish va o'chirish tartibi
	Ish joyi bo'yicha zarur ma'lumotlarni texnologik hujjatlarga kiritish qoidalari
	Korxonada ishlash bilan bog'liq boshqa ko'rsatmalar va normativ-texnik hujjatlarga qo'yiladigan talablar
Boshqa tavsiflar	-

D/02.4 - kodli mehnat funksiyalari tavsifi:

Nomlanishi	Chilangar ishlarining texnologik jarayonining bir qismi sifatida smenani qabul qilish va topshirish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H 01.045
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mehnat harakatlari	Harakat tarkibining agregatlari va qismlarini ta'mirlash, o'rnatish va ta'mirlashdan keyin sinovdan o'tkazish jarayonini o'tkazish
	Elektron boshqaruv sxemasidan foydalangan holda avtomatik uskunalar yordamida ta'mirlash sifatini nazorat qilish va tartibga solish
	Ish joyi uchun ko'rsatmalarga muvofiq texnologik jihozlarni ishga tushirish va to'xtatish
	Ish ko'rsatmalariga muvofiq ta'mirlashning texnologik jarayonini boshqarish va uning parametrlarini tartibga solish

	Asboblarning va tahlil natijalarining o'qishlari bo'yicha aralashmaning miqdori va sifatini tizimli nazorat qilish
Zarur mahorat va ko'nikmalar	Asboblarning ko'rsatkichlari bo'yicha harakat tarkibini ta'mirlashga tayyorlash va tekshirish jarayonini kuzatish
	Elektr harakatlanuvchi tarkibga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash bo'yicha ko'rsatmalarga va texnologik jarayonga muvofiq texnologik jihozlarni ishga tushirish va to'xtatish
	Xizmat ko'rsatilayotgan hududda past malakali mexaniklarning ishini muvofiqlashtirish
	Butun uchastkaning uskunalari va kommunikatsiyalarini aniqlash va nosozliklarni bartaraf etish
	Xom ashyo va materiallarni iste'mol qilish stavkalarini optimallashtirish uchun jarayon parametrlariga tuzatishlar kiritish
	Shaxsiy himoya vositalarini qo'llash
	Texnologik uskunalarga xizmat ko'rsatishda xavfsiz amaliyot va ish usullarini qo'llash
Zarur bilimlar	Elektr harakat tarkibi agregatlari va qismlarining asosiy nosozliklarining parametrlari va uni tartibga solish
	Xizmat ko'rsatiladigan hududning texnologik sxemasi, qurilma, asosiy va yordamchi uskunalarning ishlash prinsipi, asboblarning
	Ta'mirlashdan keyin sinov va sinovdan o'tkazish qoidalari
	Xom-ashyo, mahsulotlarning fizik-kimyoviy xossalari
	Xom-ashyo va tayyor mahsulotlarga qo'yiladigan talablar
	Texnologik rejim normalaridan chetga chiqish sabablarini oldini olish va bartaraf etish qoidalari
	Ishlab chiqarish ko'rsatmalari va ichki mehnat qoidalari
	Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
	Texnologik uskunalarga xizmat ko'rsatishda xavfsiz texnika va ish usullari
Boshqa tavsiflar	-

D/03.4 - kodli mehnat funksiyalari tavsifi:

Nomlanishi	Harakatlanuvchi tarkibni o'rnatish va sinovdan o'tkazishda texnologik jihozlarning ishlashini nazorat qilish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H 01.045
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mehnat harakatlari	Texnologik jihozlarni nazorat qilish uchun smena boshlig'idan buyruq olish

	<p>Jarayon parametrlarini nazorat qilish</p> <p>Ta'mirlash guruhlaridan bajarilgan ishlarni nazorat qilish</p> <p>Ta'mirdan qabul qilish va ta'mirlanayotgan texnologik jihozlarni sinovdan o'tkazish</p> <p>Ta'mirlash ishlari tugagandan so'ng ish joyini tartibga solish</p> <p>Uskunaning ta'mirlashga tayyorligi to'g'risida smena boshlig'iga hisobot berish</p>
Zarur mahorat va ko'nikmalar	<p>Texnologik uskunalarni to'xtatib qolganda ish va o'rnatishning texnologik jarayoni normalarini nazorat qilish va tartibga solish</p> <p>Ish ko'rsatmalariga muvofiq texnologik uskunalarni ketma-ket o'chirishni amalga oshirish</p> <p>Uskunani kichik ta'mirlashni amalga oshirish tartibi</p> <p>Uskunaning ishlamay qolishi sabablarini aniqlash va bartaraf etish</p> <p>Navbatchi smenali xodimlar bilan ta'mirlash ishlari uchun jihozlarni tayyorlash</p> <p>Ta'mirlash xodimlari tomonidan ta'mirlash ishlarini nazorat qilish</p> <p>Xavfsiz ish usullarini qo'llash</p> <p>Birlamchi himoya vositalaridan, yong'inga qarshi vositalardan foydalanish</p>
Zarur bilimlar	<p>Texnologik asbob-uskunalarni to'xtatish paytida yuvishning texnologik jarayoni normalarini nazorat qilish va tartibga solish qoidalari</p> <p>Ish ko'rsatmalariga muvofiq texnologik jihozlarni ketma-ket o'chirish qoidalari</p> <p>Uskunani kichik ta'mirlashni amalga oshirish tartibi</p> <p>Uskunaning ishlashidagi nosozliklar sabablarini aniqlash va bartaraf etish tartibi</p> <p>Navbatchi smenali xodimlar bilan jihozlarni ta'mirlash ishlariga tayyorlash tartibi</p> <p>Ta'mirlash xodimlari tomonidan ta'mirlash ishlarini nazorat qilish tartibi</p> <p>Texnologik hujjatlarni yuritish tartibi</p> <p>Texnologik jihozlarni ta'mirlashdan qabul qilish va uni sinovdan o'tkazish tartibi</p> <p>Ta'mirlash ishlari tugagandan so'ng ish joyini tartibda saqlash qoidalari</p> <p>Qishda uskunani ishga tushirish, to'xtatish va ishlatish tartibi</p> <p>Yong'in o'chirish moslamalari va yong'in signalizatsiyasining joylashuvi</p> <p>Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari</p>
Boshqa tavsiflar	-

D/04.4 - kodli mehnat funksiyalari tavsifi:

Nomlanishi	Texnologik jarayonni favqulodda to'xtatish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H 01.045
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mehnat harakatlari	Favqulodda vaziyat yuzaga kelganligi to'g'risida smena boshlig'iga xabar bering, favqulodda vaziyatni bartaraf etish bo'yicha rahbarning ko'rsatmalariga rioya qilish
	Favqulodda vaziyatlarning shartlari va sabablarini aniqlash: texnologik rejimning buzilishi, elektr energiyasining uzilishi, uskunaning ishdan chiqishi va boshqalar
	Ish ko'rsatmalariga muvofiq texnologik asbob-uskunalar va texnologik jarayonni o'chirish
	Favqulodda to'xtash vaqtida jarayon parametrlarini kuzatish
	Navbatchi smenali xodimlar bilan jihozlarni ta'mirlash ishlariga tayyorlash
	Ta'mirlash ishlari tugagandan so'ng ish joyini tartibga solish
	Favqulodda vaziyatlarning oldini olish choralarini ko'rish
	Uskunaning ta'mirlashga tayyorligi to'g'risida smena boshlig'iga hisobot berish
Zarur mahorat va ko'nikmalar	Texnologik uskunalarni to'xtatish paytida ta'mirlashning texnologik jarayoni normalarini nazorat qilish va tartibga solish
	Ish ko'rsatmalariga muvofiq texnologik uskunalarni ketma-ket o'chirishni amalga oshirish
	Uskunani kichik ta'mirlashni amalga oshirish tartibi
	Favqulodda to'xtashni talab qiladigan vaziyatning sababini aniqlash va favqulodda vaziyat rivojlanishining oldini olish uchun o'z vaqtida choralar ko'rish
	Uskunaning ishlamay qolishi sabablarini aniqlash va bartaraf etish
	Poezdlar harakati xavfsizligini ta'minlagan holda temir yo'llarning harakatlanuvchi tarkibi qismlari, agregatlari, tizimlaridan foydalanish, ularga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash
	Ta'mirlash xodimlari tomonidan ta'mirlash ishlarini nazorat qilish
	Texnologik hujjatlarni saqlash
	Ta'mirlash ishlari tugagandan so'ng ish joyini tartibga keltirish
	Xavfsiz ish usullarini qo'llash
	Birlamchi himoya vositalaridan, yong'inga qarshi vositalardan foydalanish
	Zarur bilimlar

	foydalaniladigan texnik va texnologik hujjatlar
	Ish ko'rsatmalariga muvofiq texnologik jihozlarni ketma-ket o'chirish qoidalari
	Uskunani kichik ta'mirlashni amalga oshirish tartibi
	Ko'rsatmalarga muvofiq favqulodda vaziyatni bartaraf etish tartibi
	Uskunaning ishlashidagi nosozliklar sabablarini aniqlash va bartaraf etish tartibi
	Navbatchi smenali xodimlar bilan jihozlarni ta'mirlash ishlariga tayyorlash tartibi
	Qishda uskunani ishga tushirish, to'xtatish va ishlatish tartibi
	Yong'in o'chirish moslamalari va yong'in signalizatsiyasining joylashuvi
	Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
	Signalizatsiya, blokirovkalash va favqulodda vaziyatlardan himoya qilish sxemalari
Boshqa tavsiflar	-

IV BO'LIM
KASBIY STANDARTINI ISHLAB CHIQQAN TASHKIOTLAR
TO'G'RISIDAGI MA'LUMOTLAR

(tarmoq kengash nomi, qarori sanasi va raqami)

Ishlab chiquvchi tashkilotlarning nomlari:

T/r	Nomlanishi
1	"O'zbekiston temir yo'llari" aksiyadorlik jamiyati
2	"Temiryo'linfratuzilma" aksiyadorlik jamiyati
3	Personalni tayyorlash muassasasi

Ishlab chiqishga mas'ul tashkilot

"Temiryo'linfratuzilma" aksiyadorlik jamiyati Personalni tayyorlash muassasasi

(tashkilot nomi)

(rahbarning lavozimi, imzosi va F.I.O.)